Työelämä
Mikko Räsänen



6.11.2018

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

**Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asumisperusteisesta sosiaaliturvasta rajat ylittävissä tilanteissa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 188/2018)**

Hallitus on laatinut esityksen laiksi asumisperusteisesta sosiaaliturvasta rajat ylittävissä tilanteissa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Laki määrittäisi ulkomailta Suomeen tai Suomesta ulkomaille muuttavan henkilön oikeuden asumisperusteiseen sosiaaliturvaan. Laki korvaisi nykyisen lain asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta eli niin sanotun soveltamisalalain. Elinkeinoelämän keskusliitto EK on osallistunut lainvalmisteluun osana laajaa työryhmää.

Soveltamisalalaki tuli voimaan 1.1.1994 samalla, kun Suomi liittyi Euroopan unioniin. Sen jälkeen on säädetty useita kolmansien maiden kansalaisten oikeuksia määrittäviä maahanmuuttodirektiivejä sekä uudistettu sosiaaliturvan koordinaatioasetus. Samaan aikaan järjestelmän monimutkaistumisen kanssa, muuttoliike Suomeen ja Suomesta pois on kasvanut.

Esityksen tavoitteena on selkeyttää lainsäädäntöä ja tasapainottaa oikeuksia ja velvollisuuksia sekä yksinkertaistaa hallinnollisia menettelyitä. Muutosten keskeinen sisältö on, että henkilön asemaa arvioitaisiin ensisijaisesti työskentelyedellytyksen kautta.

Suurimmat muutokset ovat niin sanotusta neljän kuukauden säännöstä luopuminen Suomen sosiaaliturvan piiriin pääsemisen ehtona, tilapäisen ulkomailla oleskelun enimmäisajan lyhentäminen vuodesta kuuteen kuukauteen sekä lähetettynä työntekijänä, tutkijana tai opiskelijana ulkomailla oleskelun enimmäisajan lyhentäminen kymmenestä viiteen vuoteen.

EK pitää uudistuksen lähtökohtaa oikeana. Maasta toiseen liikkuvalle henkilölle ja hänen perheenjäsenilleen muodostuu oikeus sosiaaliturvaan korostetusti työskentelyn ja etuuksien rahoitukseen osallistumisen perusteella. Tässä katsannossa tilapäisen ulkomailla oleskelun enimmäiskeston rajaaminen on perusteltua. Vuoden enimmäiskesto on kansainvälisessä vertailussa pitkä ja muutos vastaa nykytilaa paremmin sosiaaliturvan tarkoitusta.

**Elinkeinoelämän keskusliitto EK**
PL 30 · Eteläranta 10, 00131 Helsinki · Puhelin 09 42020
etunimi.sukunimi@ek.fi · www.ek.fi · Y-tunnus 1902799-1 · Kotipaikka Helsinki

Työelämä
Mikko Räsänen

6.11.2018

Suomesta ulkomaille lähetettävien työntekijöiden ja heidän perheenjäsentensä asema on turvattu. Työnantajat vakuuttavat heidät säännönmukaisesti yksityisellä vakuutuksella. Kun verovelvollisuus Suomeen lakkaa yleensä kolmen vuoden ulkomailla oleskelun jälkeen, ei nykyinen kymmenen vuoden suoja-aika ulkomailla ole perusteltu.

Kun työnteon ja rahoitukseen osallistumisen merkitystä korostetaan Suomesta pois muuttavien oikeuksissa, on vastaavasti perusteltua luopua niin sanotusta neljän kuukauden säännöstä Suomeen työhön tulevien henkilöiden sosiaaliturvaoikeuksien ehtona.